

ĐỀ CHÍNH THỨC

Bệnh nhân nữ, 50 tuổi, nội trợ, nhập viện vì nôn ra máu.

Bệnh sử: Cách nhập viện 3 giờ, BN nôn ra máu đỏ tươi 1 lần, không lẫn thức ăn, lượng khoảng 200 mL. Cách nhập viện 1 giờ, BN nôn ra máu thêm lần nữa, máu đỏ tươi, không lẫn thức ăn, khoảng 300 mL, sau nôn bệnh nhân hoa mắt, chóng mặt, nhiều được người nhà cho nhập viện.

Tiền căn:

- + Viêm gan siêu vi C 20 năm, không điều trị.
- + Thỉnh thoảng đau vùng thượng vị sau khi ăn, tự mua thuốc uống không rõ loại.
- + Đau khớp 5 năm nay và uống NSAID để giảm đau.

Tình trạng nhập viện

- + Mạch: Tư thế nằm: 100 lần/ phút
Tư thế ngồi: 124 lần/ phút
- + Huyết áp: Tư thế nằm: 120/70 mmHg
Tư thế ngồi: 100/ 60 mmHg

- + Nhiệt độ: 37 độ C
- + Nhịp thở: 20 lần/ phút

Khám lâm sàng

- + Bệnh tỉnh, tiếp xúc tốt.
- + Da niêm nhợt, đổ mồ hôi, củng mạc mắt vàng, sao mạch (+), lòng bàn tay son (+), phù 2 chân trắng mềm, ấn lõm, không đau. Vài mảng xuất huyết dưới da nơi tiêm chích thuốc và dịch truyền.
- + Tim đều, phổi trong.
- + Bụng mềm, gõ đục vùng thấp (+), sóng vỗ (-), tuần hoàn bàng hệ vùng thượng vị (+), gan lách, thận không sờ chạm, ấn không điểm đau khu trú.

Câu hỏi:

Câu 1: Đặt vấn đề ở bệnh nhân này? Giải thích ngắn gọn? (4đ)

Câu 2: Phân độ xuất huyết tiêu hóa cho bệnh nhân này? Giải thích ngắn gọn? (2đ)

Câu 3: Nêu 2 nguyên nhân xuất huyết tiêu hóa phù hợp nhất cho bệnh nhân này? Giải thích ngắn gọn? (4đ)

ĐÁP ÁN

Câu 1: Đặt vấn đề:

1. Xuất huyết tiêu hóa trên: nôn ra máu đỏ tươi (1đ)
2. Hội chứng suy tế bào gan: củng mạc mắt vàng, sao mạch (+), lòng bàn tay son (+), mảng XH dưới da (1đ)
3. Hội chứng tăng áp cửa: báng bụng, tuần hoàn bàng hệ cửa – chủ (+) (1đ)
4. Tiền căn: viêm gan siêu vi C, đau thượng vị, dùng NSAIDs. (1đ)

Câu 2: Phân độ xuất huyết tiêu hóa cho bệnh nhân này là độ trung bình (0,5đ)

- + Tri giác: tỉnh tiếp xúc tốt (0,5đ)
- + Mạch tăng nhẹ (100-120l/p) (0,5đ)
- + HA chưa tụt nhưng Tilt test (+) (0,5đ)

Câu 3: Mỗi ý kèm giải thích được 2đ, nêu nguyên nhân 1đ, giải thích 1đ. Các câu trả lời sau có thể chấp nhận ở bệnh nhân này (sắp xếp theo thứ tự ưu tiên)

1. Vỡ dẫn tĩnh mạch thực quản: XHTH trên nền bệnh nhân có hội chứng suy tế bào gan, tăng áp cửa rõ.
2. Loét dạ dày – tá tràng: BN có tiền căn đau bụng thượng vị, uống NSAIDs.
3. Viêm loét dạ dày thực quản: đau thượng vị, dùng NSAIDs
4. Viêm gan siêu vi C cấp / xơ gan: tiền căn viêm gan siêu vi C không điều trị, dấu hiệu vàng da, xuất huyết dưới da, nôn ra máu đỏ tươi.